

POL-06 Bokrrugji Jonna

17.06.2008

Viite

UTP 12/2008 vp

Asia

**EU/YUTP/EDUSKUNNALLE TIEDOTTAMINEN/YHTEINEN TOIMINTA
KANSAINVÄLISEN YDINKOEKIELTOSOPIMUS-JÄRJESTÖN (CTBTO) TUKEMISEKSI**

Ohessa toimitetaan eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle perustuslain 97§ mukaisesti muistio, joka käsittelee yhteistä toimintaa kansainvälisen ydinkieltosopimusjärjestön (CTBTO) tukemiseksi.

Eurooppakirjeenvaihtajan sijainen

Markku Lampinen

LIITTEET

1 kpl muistio

Asiasanat	YUTP, asevalvonta, joukkotuhuoseet
Hoitaa	UM
Tiedoksi	EUE, LVM, OM, OPM, PE, SM, TEM, TH, TPK, VM, VNEUS, VNK, PLM

UTP 12/2008 vp

EU/YUTP/YHTEINEN TOIMINTA KANSAINVÄLISEN YDINKOEKIELTOSOPIMUS-JÄRJESTÖN (CTBTO) TUKEKSEKSI

Täydellisen ydinkoeikieltosopimuksen (*Comprehensive Nuclear Test-Ban Treaty*, CTBT) tavoitteena on kieltää kaikki ydinkokeet maailmanlaajuisesti. Vaikka sopimus ei ole vielä tullut voimaan, toimii sen pohjalta luotu ydinkoeikieltosopimusjärjestö (*Comprehensive Nuclear Test-Ban Treaty Organization*, CTBTO) jo valmistelevan komitean muodossa. Järjestön käytännön toimintaa hoitaa Wienissä sijaitseva väliaikainen tekninen sihteeristö. Keskeinen tehtävä on edistää sopimuksen voimaantuloa ja toisaalta varmistaa, että sopimuksen voimaantullessa sen edellyttämä todentamisjärjestelmä on toimintavalmiina. CTBTO:n todentamisjärjestelmään kuuluva havaintoasemien verkosto (*International Monitoring System*, IMS) koostuu eri puolilla maailmaa sijaitsevista seismologisista, radionuklidisista, hydroakustisista ja infraäänellä toimivista asemista. Asemia tulee olemaan yhteensä 337, näistä yksi Suomessa (Sysmän seisminen asema).

Ydinkoeikieltosopimusjärjestön tukeminen on yksi joulukuussa 2003 hyväksytyn EU:n joukkotuhoasestrategian tavoitteista. EU on tukenut CTBTO:n toimintaa maaliskuussa 2006 ja kesäkuussa 2007 hyväksytyillä yhteisillä toimilla, joiden toteuttaminen on parhaillaan käynnissä. Näiden jatkoksi on valmisteilla kolmas yhteinen toiminta.

Yhteisen toiminnan tavoitteena on toisaalta vahvistaa CTBTO:n havainnointi- ja todentamisvalmiuksia, toisaalta auttaa sopimuksen allekirjoittaneita maita täyttämään omat todentamiseen liittyvät velvoitteensa. Erityisen huomion kohteena on jalokaasujen monitorointi, koska vain tätä alaa kehittämällä voidaan varmistaa mahdollisten ydinkokeiden todentaminen. Kapasiteetin rakentamisessa erityisenä kohdealueena on Afrikka, missä havaintoverkon rakentaminen ei ole ollut yhtä edistynyttä kuin muualla.

Kolmannen yhteisen toiminnan kokonaisbudjetiksi esitetään 2 316 000 euroa.

Kolmatta yhteistä toimintaa CTBTO:n tukemiseksi on käsitelty asesulkutyöryhmässä (*Non-Proliferation Working Group*), ja siitä vallitsee poliittinen yhteisymmärrys. Yhteinen toiminta on tarkoitus viedä Relexin ja Coreperin kautta neuvoston hyväksyttäväksi.